

ČASTO KLADENÉ OTÁZKY

Hlavní procesy rostlinolékařské péče podle nařízení (EU) 2016/2031 o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin (dále také jen „nařízení (EU) 2016/2031“), které je ve většině ustanovení použitelné od 14. 12. 2019

(verze 4 pro web ÚKZÚZ, srpen 2021)

1. Registrace subjektů pro účely rostlinolékařské péče

Změnil se rozsah/potřeba registrace, kdo musí být registrován?

Registrace se týká:

- vývozců rostlin do třetích zemí,
- dovozců, kteří dovážejí ze třetích zemí rostliny, které podléhají na vstupu do EU dovozní rostlinolékařské kontrole a musí být opatřeny rostlinolékařským osvědčením (např. čerstvé chmelové šišťice, okurky salátové a nakládačky, čerstvé nebo chlazené, veškerá kořenová a hlíznatá zelenina, z plodů jahody, maliny či hrozny vína – viz [příloha XI](#) k **Prováděcímu nařízení Komise (EU) 2019/2072**, kterým se stanovují jednotné podmínky pro provádění nařízení (EU) 2016/2031 o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin – **dále jen „Velké prováděcí nařízení“**),
- dodavatelů uvádějících na trh rostliny, které musí být opatřeny rostlinolékařskými pasy (např. veškeré rostliny určené k pěstování, včetně akvarijních rostlin – viz [příloha XIII](#) Velkého prováděcího nařízení),
- prodejců konečným uživatelům, pokud nabízejí rostliny a další komodity s pasovou povinností prostřednictvím smluv uzavřených na dálku (např. e-shopy).

Musí již u ÚKZÚZ registrované subjekty znovu podávat žádost o registraci?

Ne, registrace u ÚKZÚZ pro účely certifikace rozmnožovacího materiálu i rostlinolékařské péče provedené podle dříve platných předpisů se považují za nadále platné se stejným číselným kódem (dále viz otázka Je změna v registračním čísle?). Již registrovaný subjekt nemusí o registraci znovu žádat. Pokud ale registrace neodpovídá skutečnosti, dotčení provozovatelé musí ÚKZÚZ předložit každoročně do 30. dubna aktualizaci jakýchkoliv změn údajů o adresách provozoven a určení polohy pozemků, kde se provádějí činnosti podléhající registraci, o druzích komodit, čeledích, rodech nebo druzích rostlin a rostlinných produktů a případně povaze jiných předmětů, podléhajících registraci, jakož i o změnách činností podléhajících registraci. Žádost o aktualizaci změny názvu, adresy a kontaktních údajů je provozovatel povinen podat nejpozději do 30 dnů od změny uvedených údajů.

Kdo nemusí být registrován?

Registrován nemusí být profesionální provozovatel,

- který dodává výhradně a přímo konečným uživatelům (tzn. osobám, které tyto rostliny kupují pro osobní potřebu, resp. s nimi dále nepodnikají) malá množství rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů jiným způsobem, než je prodej prostřednictvím smluv uzavřených na dálku; *pokud Evropská komise nestanoví právním předpisem definici „malého množství“, tak se tato výjimka vztahuje na jakékoliv množství,*
- který dodává výhradně a přímo konečným uživatelům malá množství osiva jiných druhů, než na které je vyžadováno při dovozu ze třetích zemí rostlinolékařské osvědčení; *zde*

„malá množství“ stanoví členské státy – pro ČR jsou to malá balení osiv stanovená v souladu s § 19a zákona č. 19/2003 Sb. o oběhu osiva a sadby, ve znění pozdějších předpisů, resp. uvedená v částech VII v přílohách č. 1–8 k vyhlášce č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů; např. pro osivo zelenin je to nejvýše 5 kg pro luskové zeleniny, 0,5 kg pro cibuli, echalion, kerblík, chřest, mangold, řepu salátovou, vodnici, meloun vodní, tykev velkoplodou, tykev obecnou, mrkev, ředkev, ředkvičku, černý kořen, špenát, kozlíček polníček, pro ostatní druhy nejvýše 0,1 kg,

- jehož profesní činnost týkající se rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů, je omezena na jejich přepravu jinému profesionálnímu provozovateli,
- jehož profesní činnost se týká výhradně přepravy předmětů všeho druhu za použití dřevěného obalového materiálu.

Kam posílat žádost o registraci?

Na podatelnu ÚKZÚZ nebo přímo na adresu Odboru osiv a sadby ÚKZÚZ Praha, který svodně všechny žádosti vyřizuje, s výjimkou dodavatelů RM lesních dřevin, zde se postupuje jako dříve, žádost se zasílá MZe. Vývozci mohou podávat žádost o registraci společně s žádostí o vystavení rostlinolékařského osvědčení. Velká část vývozců je již v současné době registrována.

Vyplněný formulář žádosti lze předat osobně na podatelnu ÚKZÚZ, zaslat poštou na adresu podatelny ÚKZÚZ nebo jednotného podacího místa (Odbor osiv a sadby ÚKZÚZ Praha; uvedena v žádosti) nebo předat do datové schránky ÚKZÚZ (ID DS: ugbaiq7). Přednostně doporučujeme zasílání žádostí prostřednictvím datové schránky, což výrazně urychlí proces registrace.

Bližší informace k podatelně zde: <http://intranet.ukzuz.cz/public/web/ukzuz/e-podatelna/>

Je registrace zpoplatněna?

Ano, podle zákona 634/2004 Sb. o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů [příloha tohoto zákona, položka 80, písm. d)] je za přijetí žádosti o registraci v úředním registru profesionálních provozovatelů stanoven správní poplatek ve výši 100,- Kč. Tento poplatek se hradí přiložením kolku k žádosti o registraci nebo převodem na účet na základě výzvy k úhradě, zaslané ÚKZÚZ žadateli po přijetí jeho žádosti.

Co musí být obsahem žádosti? V jakém rozsahu je nutno identifikovat rostliny, rostlinné produkty a jiné předměty, které se registrace týkají?

K registraci slouží formulář [Jednotná registrace a evidence osob](#). V případě registrace pro rostlinolékařské účely je dále třeba využít formulář [Příloha č. 3](#).

Žádost o registraci musí obsahovat:

a) název, adresu v ČR a kontaktní údaje profesionálního provozovatele;

b) specifikaci činnosti podléhající registraci, kterou hodlá profesionální provozovatel provozovat:

- dovážet do EU rostliny, rostlinné produkty nebo jiné předměty, pro které je požadováno při dovozu rostlinolékařské osvědčení (viz příloha XI Velkého prováděcího nařízení),

- přemísťovat v EU rostliny, rostlinné produkty nebo jiné předměty, pro které je požadován při přemísťování rostlinolékařský pas (viz příloha XIII Velkého prováděcího nařízení),

- vyvážet rostliny, rostlinné produkty nebo jiné předměty, pro které je požadováno rostlinolékařské osvědčení pro vývoz z EU, rostlinolékařské osvědčení pro reexport z EU anebo předvývozní osvědčení,

- označovat dřevěný obalový materiál,

c) adresu provozoven a v příslušných případech určení polohy pozemků používaných profesionálním provozovatelem v ČR k vykonávání činností uvedených pod písm. b),
d) druhy komodit, čeledi, rody nebo druhy rostlin a rostlinných produktů a případně povahu jiných předmětů, jichž se týká činnost profesionálního provozovatele uvedená podle písm. b).
Při žádosti o registraci je možné zároveň požádat také o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů, a to na společném formuláři Příloha č. 3.

Odkaz na souhrnné informace a formuláře týkající se jednotné registrace a evidence osob: <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/osivo-a-sadba/registrace-a-evidence-dodavatelu/>.
Odkaz na souhrnné informace a formuláře týkající se oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů: <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/osivo-a-sadba/registrace-a-evidence-dodavatelu/opravneni-k-vydavani-rl-pasu/>. Žádosti je možné pro jednotlivé činnosti a skupiny komodit podávat také elektronicky.

Co musí žadatel o registraci splnit před podáním žádosti o registraci? Jaké jsou podmínky zápisu do registru?

Nejsou stanoveny žádné speciální požadavky, žadatel bude zařazen do registru, jestliže předložená žádost bude obsahovat povinné prvky (viz výše u otázky Co musí být obsahem žádosti?). Na základě žádosti se vydá doklad o zápisu do registru, rozhodnutí se vydá jen v případě zamítnutí registrace (včetně zdůvodnění a stanovení možnosti podat odvolání).

Jak se registrují vývozci rostlin do třetích zemí? Je rostlinolékařské osvědčení vydáváno jen registrovaným vývozcům?

Dosud u ÚKZÚZ neregistrovaní vývozci musí podat žádost o registraci na ÚKZÚZ. Žádost je možné podat společně s žádostí o vystavení rostlinolékařského osvědčení. K registraci je určen formulář [Jednotná registrace a evidence osob](#) a [Příloha č. 3](#). Registrace se vyřizuje formou vydání dokladu o zápisu do registru. Vydání rostlinolékařského osvědčení ze strany ÚKZÚZ není podmíněno předchozí registrací. Registrační číslo se na vývozních dokladech do zemí mimo EU neuvádí, je však potřebné u předvývozních osvědčení.

Změnilo se něco u registrace dovozců?

Ne, registrace probíhá jako v předešlém období. Registrace nemá vliv na záznamy v systému TRACES NT. Většina dovozců je již v současné době registrována. Žádost o registraci je i nadále možné podat společně s žádostí o provedení dovozní rostlinolékařské kontroly.

Co musí registrovaný subjekt udělat, změní-li činnosti, adresy a jiné údaje podléhající evidenci v registru?

Registrovaní provozovatelé musí provést aktualizaci údajů uvedených v jednotném registru ÚKZÚZ do **30. dubna každého roku**, a to v případě změn týkajících se registrovaných činností, adres provozoven či komodit, které jsou předmětem registrace. Žádost o aktualizaci údajů o názvu, adrese a kontaktních údajích profesionálního provozovatele podává tento provozovatel nejpozději do **30 dnů** po změně uvedených údajů. K aktualizaci údajů uvedených v registru slouží formulář [Aktualizace údajů profesionálních provozovatelů](#).

Je změna v registračním čísle?

Ano, od 14.12.2019 se na rostlinolékařských pasech musí registrační číslo uvádět ve tvaru CZ – XXXX (přidělený čtyřmístný číselný kód). Tato povinnost je legislativou stanovena všem registrovaným subjektům. Týká se to také případů, kdy je úřední návěska na rozmnožovacím

materiálu zároveň rostlinolékařským pasem. V jednotném registru ÚKZÚZ a pro účely uznávacího řízení rozmnožovacího materiálu se nadále používá jen čtyřmístný číselný kód.

Je registr subjektů vedený ÚKZÚZ veřejně přístupný? Je z něj možno získávat data na žádost?
ÚKZÚZ usiluje o co největší rozsah zveřejnění registru, ale tak, aby nebyla narušena zákonná ochrana osobních údajů (GDPR). Některá data uvedená v jednotném registru ÚKZÚZ jsou dostupná veřejnosti na [webu ÚKZÚZ \(Osivo a sadba/ Registrace a oprávnění k vydávání RL pasů/ Registrované subjekty\)](#). Dle čl. 68 nařízení (EU) 2016/2031 platí pro ÚKZÚZ povinnost sdělovat na vyžádání určitá (nařízením stanovená) data Evropské komisi, národním organizacím ochrany rostlin v ostatních členských státech EU a profesionálním provozovatelům v EU.

Co když registrovaný subjekt změní rozsah pěstovaných rostlin, je nějaká povinnost změny sdělovat ÚKZÚZ? A v jakém rozsahu a termínu?

Viz otázka: Co musí registrovaný subjekt udělat, změní-li činnosti, adresy a jiné údaje podléhající evidenci v registru?

Lze spolu s žádostí o registraci podat také žádost o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů?

Žádost o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů je výhodné podávat současně se žádostí o registraci na společném formuláři [Žádosti o registraci osob podle čl. 66 odst. 2 nařízení \(EU\) 2016/2031](#) a [Žádosti o udělení oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů pro rostliny, rostlinné produkty a jiné předměty podle čl. 89 odst. 1 nařízení \(EU\) 2016/2031](#).

Více viz otázka: Co musí být obsahem žádosti? V jakém rozsahu je nutno identifikovat rostliny, rostlinné produkty a jiné předměty, které se registrace týkají?

2. Oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů

Změnil se rozsah komodit, pro jejichž dodávky v rámci prodeje v EU je vyžadován rostlinolékařský pas?

Ano, došlo k značnému rozšíření spektra komodit, které podléhají pasové povinnosti. Jde např. o veškeré rostliny určené k pěstování, včetně akvarijních rostlin. U osiva se pasová povinnost vztahuje na osivo rizikové z hlediska možnosti přenosu regulovaných škodlivých organismů*. Komodity, které podléhají pasové povinnosti, jsou uvedeny v přílohách [XIII](#) a [XIV](#) Velkého prováděcího nařízení.

Existují výjimky z pasové povinnosti?

Výjimka z pasové povinnosti platí pro přímý prodej rostlin konečným uživatelům, nevztahuje se však na prodej prostřednictvím smluv uzavřených na dálku, včetně internetového prodeje, a také na případy komodit, pro něž je vyžadován rostlinolékařský pas pro chráněné zóny. *Evropská komise, nikoliv členský stát, může delegovaným aktem omezit tyto výjimky pouze na*

---

* **Regulovanými škodlivými organismy** jsou karanténní škodlivé organismy pro EU; škodlivé organismy, na něž se vztahují opatření přijatá podle čl. 30 odst. 1 nařízení (EU) 2016/2031 (tzn. škodlivé organismy, které podléhají mimořádným opatřením); karanténní škodlivé organismy pro chráněné zóny a regulované nekaranténní škodlivé organismy pro EU.

„malá množství rostlin“, stanovená tímto aktem; to ale dosud neučinila, a dle jejího vyjádření ani učinit nehodlá.

Rostlinolékařský pas není rovněž vyžadován pro rostliny, rostlinné produkty či jiné předměty

a) dovezené ze třetí země a přes území EU provážené do třetí země formou tranzitu nebo překládky,

b) přemísťované přes území EU jako karanténní materiál k úřednímu testování, vědeckým nebo vzdělávacím účelům, pokusům, selekci odrůd nebo šlechtění,

c) přemísťované v rámci provozu jednoho a téhož registrovaného provozovatele na území ČR.

Kam posílat žádost o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů?

Vyplněný formulář žádosti lze předat osobně na podatelnu ÚKZÚZ, zaslat poštou na adresu podatelny ÚKZÚZ nebo jednotného podacího místa (Odbor osiv a sadby ÚKZÚZ Praha; adresa je uvedena v žádosti) nebo předat do datové schránky ÚKZÚZ (ID DS: ugbaiq7). Přednostně doporučujeme zasílání žádostí (možné společně s žádostí o registraci) prostřednictvím datové schránky, což výrazně urychlí celý proces. Všechny žádosti vyřizuje Odbor osiv a sadby ÚKZÚZ Praha.

Co musí být obsahem žádosti? V jakém rozsahu je nutno identifikovat rostliny, pro které žádám o oprávnění?

Oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů vystavuje profesionálnímu provozovateli ÚKZÚZ, a to pro konkrétní čeledi, rody nebo druhy rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů a jejich příslušné druhy komodit, které uvede profesionální provozovatel v žádosti.

Žádost o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů je výhodné podávat současně s žádostí o registraci na společném formuláři [Jednotná registrace a evidence osob](#) a [Příloha č. 3](#) (k úvodní straně této žádosti). Odkaz na souhrnné informace a formuláře týkající se oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů (RL pasů): <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/osivo-a-sadba/registrace-a-evidence-dodavatelu/opravneni-k-vydavani-rl-pasu/>.

Co musí splnit žadatel o oprávnění? Jaké jsou podmínky kladného vyřízení žádosti o oprávnění?

Oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů vydá ÚKZÚZ profesionálnímu provozovateli registrovanému v úředním registru na základě jeho žádosti, a to pro konkrétní skupiny komodit, které profesionální provozovatel uvede v žádosti o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů a pokud uvedený provozovatel

- prokáže nezbytný rozsah znalostí k provádění šetření pro účely vydávání rostlinolékařských pasů, a znalostí osvědčených postupů, opatření a dalších kroků, jež jsou vyžadovány v zájmu prevence výskytu a šíření škodlivých organismů pro dotčené komodity (tyto znalosti provozovatel prokáže úspěšným složením distančního testu),

- má zavedeny systémy a postupy, které mu umožňují splnit povinnosti týkající se výsledovatelnosti. Toto je ověřováno v rámci místního šetření inspektorem ÚKZÚZ. V období nouzového stavu nebo přísnějších opatření z důvodu pandemie COVID-19 je nahrazováno vyplněním a zasláním „[čestného prohlášení](#)“ na adresu jednotného podacího místa nebo do datové schránky ÚKZÚZ. Aktuální informace lze nalézt [na tom odkazu](#) nebo zjistit dotazem na místně příslušného inspektora ÚKZÚZ.

Systémy a postupy, které umožňují profesionálnímu provozovateli splnit povinnosti týkající se výsledovatelnosti při přemísťování komodit mezi profesionálními provozovateli, jsou:

- vedení záznamů umožňujících u každé dodané obchodní jednotky rostliny, rostlinného produktu či jiného předmětu identifikovat profesionální provozovatele, kteří je dodali;
- vedení záznamů umožňujících u každé expedované obchodní jednotky rostliny, rostlinného produktu či jiného předmětu identifikovat profesionální provozovatele, kterým byly dodány. Výše uvedené záznamy uchovávají profesionální provozovatelé po dobu alespoň tří let ode dne, kdy jim byly dotčené rostliny, rostlinné produkty či jiné předměty dodány, nebo kdy je dodali jiným profesionálním provozovatelům.

Pro zajištění vysledovatelnosti při přemísťování komodit v rámci provozoven profesionálního provozovatele a mezi jeho provozovny nejsou stanoveny podrobnější požadavky. Příslušné záznamy však musí být dostatečné k dohledání příslušných rostlin, rostlinných produktů či jiných předmětů a musejí být na vyzvání zpřístupněny ÚKZÚZ.

Jak profesionální provozovatel získá požadované znalosti?

V učebních textech, k nimž získá přístup poté, co se přihlásí k e-learningovému studiu a distančnímu testu a obdrží přístupové údaje. Tyto texty jsou rovněž zpřístupněny veřejnosti na webových stránkách ÚKZÚZ: <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/skodlive-organismy/vnitri-trh-eu/e-learning-ucebni-texty/e-learning-ucebni-texty.html>. Texty obsahují jednak obecné znalosti, které musí mít každý profesionální provozovatel oprávněný k vydávání rostlinolékařských pasů, jednak speciální znalosti pro jednotlivé skupiny komodit (např. lesní dřeviny, okrasné rostliny, réva vinná, zelenina).

Jakým způsobem ÚKZÚZ při vyřizování žádosti o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů postupuje?

Jde o proces ve správním řízení, v kladném případě se vydává doklad o udělení oprávnění, rozhodnutí se vydává jen v případě odmítnutí vydání oprávnění (včetně zdůvodnění a stanovení možnosti podat odvolání).

Po obdržení žádosti o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů vyzve ÚKZÚZ písemně žadatele k absolvování distančního testu osobou (popř. osobami), kterou (popřípadě které) uvedl žadatel v žádosti. Ve výzvě obdrží žadatel pro tyto osoby přihlašovací údaje k absolvování testu. Tyto osoby musí složit test do 30 dnů ode dne získání přístupu. Lhůta 30 dnů se počítá od data doručení výzvy. Výsledek testu se zobrazí účastníkovi po jeho absolvování. Odkaz na čj. absolvovaného testu s výsledkem testu uvede ÚKZÚZ při úspěšném absolvování testu a za předpokladu splnění dalších požadavků, které musí žadatel prokázat ÚKZÚZ, v „Dokladu o udělení oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů“.

Ověření zavedení systémů a postupů ke splnění povinnosti týkající se vysledovatelnosti a dalších požadavků stanovených pro provozovatele oprávněné k vydávání rostlinolékařských pasů provede ÚKZÚZ po podání žádosti v rámci místního šetření u provozovatele. Více viz otázka: Co musí splnit žadatel o oprávnění? Jaké jsou podmínky kladného vyřízení žádosti o oprávnění?

Jaká je platnost oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů vystavených podle dřívějších předpisů?

Oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů udělená podle dřívějších předpisů zůstala v souvislosti s novelou zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v platnosti i po nabytí účinnosti této novely, pokud držitel oprávnění do jednoho roku ode dne účinnosti novely zákona (tzn. do 14. ledna 2021) prokázal, že disponuje požadovanými znalostmi, tedy pokud úspěšně absolvoval distanční test.

Dále bylo v souvislosti s výše citovanou novelou zákona stanoveno přechodné ustanovení pro osoby zapsané před nabytím účinnosti novely tohoto zákona v úředním registru ÚKZÚZ pod registračním číslem podle zákona č. 326/2004 Sb. nebo podle zákona č. 219/2003 Sb. Tyto osoby se považovaly nejen za osoby registrované, ale i oprávněné k vydávání rostlinolékařských pasů (bez toho aniž by o oprávnění musely žádat), pokud nejpozději do jednoho roku ode dne účinnosti novely zákona (tzn. do 14. ledna 2021) prokázaly, že disponují požadovanými znalostmi, tedy pokud úspěšně absolvovaly distanční test.

Jak se prokazují znalosti potřebné k vydání oprávnění k vystavování rostlinolékařských pasů?

Profesionální provozovatel prokazuje požadované znalosti úspěšným složením distančního testu, který obsahuje 30 otázek, a je složen úspěšně v případě nejméně 25 správných odpovědí. Čas pro zpracování testu je 60 minut a test je možné složit nejpozději do 30 dnů ode dne získání přístupu profesionálního provozovatele k distančnímu testu. Test je možné v uvedeném období skládat opakovaně. Počet pokusů není omezen.

Může provozovatel ověřovat znalosti nutné k provádění šetření pro účely vydávání RL pasů (distanční test) také prostřednictvím jiných osob, např. poradců? Co k tomu bude potřeba?

Ano, profesionální provozovatel může uzavřít smluvní vztah s osobou, která za něj složí distanční test. Jedna fyzická osoba může složit test za více právních subjektů. Nicméně vzhledem k tomu, že test je skládán vždy pro určitý právní subjekt (vazba na IČO), musí daná osoba skládat distanční test pro každý subjekt zvlášť. Příslušná osoba bude tedy skládat tolik testů, kolika osobám bude provádět šetření pro účely vydávání RL pasů. Odpovědnost za provádění šetření, vydávání rostlinolékařských pasů a plnění dalších náležitostí však plně nese příslušný profesionální provozovatel.

Jaké jsou další požadavky, které musí splnit profesionální provozovatel, žadající o udělení oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů? Jak se ověřuje, že žadatel je schopen zajistit výsledovatelnost přijatých a odchozích dodávek rostlin s pasovou povinností?

Jedná se o zavedení systémů a postupů k zajištění výsledovatelnosti přijatých a odeslaných dodávek fytoosanitárně regulovaných rostlinných komodit. Ověření splnění těchto požadavků provádí ÚKZÚZ po podání žádosti o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů v rámci místního šetření u příslušného profesionálního provozovatele. U provozovatelů, kteří byli považováni za oprávněné v souladu s přechodným ustanovením novely zákona 326/2004, o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, prověřuje ÚKZÚZ plnění požadavků týkajících se výsledovatelnosti při každoroční úřední kontrole.

Více viz otázka: Co musí splnit žadatel o oprávnění? Jaké jsou podmínky kladného vyřízení žádosti o oprávnění?

Jaká je platnost oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů, která ÚKZÚZ udělil podle předcházejících předpisů?

Oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů udělená profesionálním provozovatelům podle předcházejících předpisů zůstala v platnosti, za podmínky, že tito profesionální provozovatelé úspěšně absolvovali výše uvedený distanční test, a to nejpozději do jednoho roku ode dne účinnosti novely zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (tzn. do 14. ledna 2021).

Jaké jsou povinnosti provozovatelů oprávněných k vydávání rostlinolékařských pasů?
Kontroluje jejich plnění ÚKZÚZ?

Provozovatelé oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů musí

- provádět šetření k vydávání rostlinolékařských pasů (pokud nejde o případ, kdy šetření provádí ÚKZÚZ), a to prostřednictvím osob proškolených k provádění tohoto šetření, a vést záznamy o výsledcích všech těchto šetření (včetně těch, která provádí ÚKZÚZ) po dobu nejméně tří let (záznamy ze šetření mohou být jak analogové, např. v sešitu, tak digitální – v PC),
- vlastnit vybavení a zařízení nezbytná k provádění šetření,
- před vydáním rostlinolékařského pasu stanovit a sledovat kritické body svého produkčního procesu a vést o tom záznamy po dobu nejméně tří let (záznamy mohou být jak analogové, např. ve školkařské knize, v sešitu, tak digitální – v PC),
- vydávat rostlinolékařské pasy v souladu s platnými předpisy,
- plnit požadavky na vysledovatelnost (viz též otázka: Co musí žadatel o oprávnění splnit?),
- mít stanovený účinný plán pro případ zjištění podezření na výskyt nebo výskytu regulovaných škodlivých organismů*,
- mít určenu kontaktní osobu pro komunikaci s ÚKZÚZ,
- aktualizovat své údaje uvedené v jednotném registru, (viz též otázka: Musí již u ÚKZÚZ registrované subjekty znovu podávat žádost o registraci?)
- ohlásit ÚKZÚZ podezření na výskyt nebo výskyt karanténních škodlivých organismů pro EU, karanténních škodlivých organismů pro chráněné zóny vymezené na území ČR a škodlivých organismů, na něž se vztahují opatření přijatá podle čl. 30 odst. 1 nařízení (EU) 2016/2031 (tzn. škodlivých organismů, pro která platí přímo platná prováděcí nařízení Komise nebo nařízení ÚKZÚZ).

Plnění výše uvedených požadavků kontroluje ÚKZÚZ při každoročních pravidelných úředních kontrolách.

Musí mít oprávnění k vystavování rostlinolékařských pasů také dodavatelé osiv, která mají být nově také opatřena rostlinolékařskými pasy?

Ano, pokud tito dodavatelé prodávají osivo druhů podléhajících pasové povinnosti obchodním odběratelům nebo prostřednictvím smluv uzavřených na dálku (e-shopy, zásilkové služby). Oprávnění k vydávání RL pasů nemusejí mít subjekty, které v rámci obchodu přepravují balení osiv s RL pasy již uvedenými na příslušném balení. V tomto případě je možné prodat osivo dále s původním RL pasem.

Musí absolvovat e-learningový kurz a složit distanční test všechny osoby v podniku, které provádějí šetření v porostech před vydáváním pasů anebo vydávají rostlinolékařské pasy?

Ne. Osoby, které úspěšně složily distanční test, mohou samy průkazně proškolit další zaměstnance podniku nebo jiné smluvně dohodnuté osoby. Lze však doporučit, aby registrovaný subjekt stanovil odpovědnou osobu, která distanční test složí, a to pro každou svou provozovnu/pracoviště. V případě dodavatelů osiv by mělo jít o osobu, která tiskne návěsky.

---

* **Regulovanými škodlivými organismy** jsou karanténní škodlivé organismy pro EU; škodlivé organismy, na něž se vztahují opatření přijatá podle čl. 30 odst. 1 nařízení (EU) 2016/2031 (tzn. škodlivé organismy, které podléhají mimořádným opatřením); karanténní škodlivé organismy pro chráněné zóny a regulované nekaranténní škodlivé organismy pro EU.

3. Šetření v porostech rostlin před vystavením rostlinolékařských pasů (dříve soustavná rostlinolékařská kontrola)

Provádí ÚKZÚZ nadále tzv. soustavnou rostlinolékařskou kontrolu? V jakých případech? Je to zpoplatněno?

Soustavnou rostlinolékařskou kontrolu ÚKZÚZ již neprovádí. V následujících případech však ÚKZÚZ provádí šetření pro vydávání rostlinolékařských pasů, které tuto kontrolu nahrazuje:

- jedná-li se o vizuální prohlídky, vzorkování a testování v případě podezření na výskyt karanténního škodlivého organismu pro EU, škodlivého organismu podléhajícího mimořádným opatřením EU a karanténního škodlivého organismu pro chráněné zóny v příslušné chráněné zóně;
- jde-li o vzorkování a testování v případě podezření na výskyt regulovaného nekaranténního škodlivého organismu pro EU, a sice pokud jeho výskyt překračuje stanovené prahové hodnoty; pokud takový porost podléhá uznávacímu řízení ÚKZÚZ, řeší se v rámci tohoto řízení;
- je-li šetření prováděno v bezprostředním okolí místa produkce, kam oprávněný provozovatel nemá přístup a pokud je takové šetření podmínkami vyžadováno;
- pokud registrovaný provozovatel požádá ÚKZÚZ o provedení uznávacího řízení a přehlídek standardního a konformního materiálu osiv a sadby zemědělských druhů, zeleniny a rozmnožovacího materiálu ovocných rodů a druhů, chmele a révy, pokud tyto komodity podléhají pasové povinnosti;
- pokud je legislativou přímo vyžadováno, aby splnění požadavků pro přemístování rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů v rámci území EU ve vztahu k určitým škodlivým organismům (např. úřední testování) ověřil přímo úřední orgán (viz přílohy V a VIII k Velkému prováděcímu nařízení);
- pokud profesionální provozovatel, který není oprávněn k vydávání rostlinolékařských pasů, požádá ÚKZÚZ o provedení šetření pro účely vydání rostlinolékařských pasů a o vydání rostlinolékařského pasu.

Lze považovat přehlídku porostů v rámci uznávacího řízení ÚKZÚZ za provedení šetření před vystavením pasů?

Ano, přehlídku porostů v rámci uznávacího řízení ÚKZÚZ zahrnuje rovněž šetření pro účely vydávání rostlinolékařských pasů. Záznam o šetření je však nutné uvést do evidence provedených šetření, kterou vede oprávněný provozovatel.

Má provozovatel nadále žádat ÚKZÚZ o provedení šetření v případech, kdy jej ÚKZÚZ musí provést? V jakých termínech a jakým způsobem?

Ano. V zásadě půjde o tyto situace:

V případě uznávacího řízení, jehož je šetření součástí, je stanovena lhůta pro podání žádosti o uznání porostů rozmnožovacího materiálu chmele, révy a ovocných rodů a druhů, a to do 31. května (dle přílohy č. 7 k vyhlášce č. 96/2018 Sb.). V případě profesionálních provozovatelů, kteří plánují dodávat hostitelské rostliny bakterie *Erwinia amylovora* do chráněných zón vymezených vůči tomuto škodlivému organismu v EU (např. na Slovensko), a proto musejí mít v okolí své školky úředně vymezenou nárazníkovou zónu, je od roku 2021 tato lhůta stanovena do 31. května. V případě žádosti o uznání množitelského porostu bramboru je termín pro podání žádosti do 20. května. V případě žádostí o uznání osiva anebo sadby se termín pro

podání žádosti liší dle plodiny a lze jej nalézt v § 6 [vyhlášky č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů](#).

- a) V případě potřeby šetření při podezření na výskyt karanténních škodlivých organismů provede ÚKZÚZ šetření na základě ohlášení podaného neprodleně registrovaným provozovatelem, který podezření zjistil.
- b) V ostatních případech zašle provozovatel ÚKZÚZ [žádost o provedení šetření](#), která kromě obecných náležitostí žádosti podle správního řádu obsahuje adresu provozovny, v níž má být šetření provedeno, druh a počet rostlin, rostlinných produktů nebo jiných předmětů, u nichž má být šetření provedeno, a uvedení důvodu pro provedení šetření ÚKZÚZ podle čl. 87 odst. 2 nařízení (EU) 2016/2031.

Musí šetření v porostech provádět jen osoby, které splnily e-learning?

Toto šetření mohou provádět i osoby, které jsou průkazně proškoleny osobami, které úspěšně složily distanční test.

Může oprávněný provozovatel zajistit provádění šetření v porostech také jinými osobami než vlastními zaměstnanci, např. smluvně najatými poradci?

Ano, v případě smluvního vztahu s osobou, která složila za příslušný subjekt úspěšně distanční test. Odpovědnost za provádění šetření, vydávání rostlinolékařských pasů a plnění dalších náležitostí však plně nese příslušný oprávněný provozovatel.

Viz též otázka: Může provozovatel ověřovat znalosti nutné k provádění šetření pro účely vydávání RL pasů (distanční test) také prostřednictvím jiných osob, např. poradců? Co k tomu bude potřeba?

Musí být ze strany provozovatele jím vykonané šetření před vystavením pasů evidováno? Co přesně a jakým způsobem evidovat, a jak dlouho?

Výsledky šetření provozovatel zaznamenává a uchovává po dobu nejméně tří let. Způsob záznamu není předepsán, záznamy mohou být jak analogové, tzn. na papíře, tak digitální (PC). Tyto záznamy musí být dostupné na vyžádání ke kontrole ÚKZÚZ a měly by obsahovat komodity, u nichž šetření proběhlo, datum šetření, osobu, která šetření provedla, informaci o splnění zvláštních požadavků (jsou-li pro danou komoditu stanoveny), případné provedené vzorkování a testování a výsledky z hlediska výskytu regulovaných škodlivých organismů*. Nezávazný [vzor záznamu o šetření](#) je uveden na internetových stránkách ÚKZÚZ.

Musí provozovatel evidovat šetření provedené ÚKZÚZ? Co přesně a jakým způsobem evidovat, a jak dlouho?

Ano, výsledky tohoto šetření se zaznamenávají a uchovávají stejně jako výsledky šetření provedeného provozovatelem (tři roky).

4. Vydávání rostlinolékařských pasů

Které rostliny a produkty mají mít rostlinolékařský pas?

V prvé řadě jsou to veškeré rostliny určené k pěstování bez ohledu na jejich druh. U osiva se pasová povinnost vztahuje pouze na osivo určitých druhů. Jedná se o osivo rizikové z hlediska

---

* **Regulovanými škodlivými organismy** jsou karanténní škodlivé organismy pro EU; škodlivé organismy, na něž se vztahují opatření přijatá podle čl. 30 odst. 1 nařízení (EU) 2016/2031 (tzn. škodlivé organismy, které podléhají mimořádným opatřením); karanténní škodlivé organismy pro chráněné zóny a regulované nekaranténní škodlivé organismy pro EU.

možnosti přenosu regulovaných škodlivých organismů*. Komodity, které podléhají pasové povinnosti jsou uvedeny v přílohách [XIII](#) a [XIV](#) Velkého prováděcího nařízení.

Jsou stanoveny výjimky z povinnosti vždy opatřit dotčené rostliny a produkty pasem?

Výjimka z pasové povinnosti platí pro přímý prodej rostlin konečným uživatelům, nevztahuje se však na prodej prostřednictvím smluv uzavřených na dálku (včetně internetového prodeje), a na komodity, na něž je vyžadován rostlinolékařský pas pro chráněné zóny.

Rostlinolékařský pas není rovněž vyžadován pro rostliny, rostlinné produkty či jiné předměty:

a) dovezené ze třetí země a přes území EU provážené do třetí země formou tranzitu nebo překládky,

b) přemísťované přes území EU jako tzv. karanténní materiál k úřednímu testování, vědeckým nebo vzdělávacím účelům, pokusům, selekci odrůd nebo šlechtění,

c) přemísťované v rámci provozoven jednoho a téhož registrovaného provozovatele na území ČR; při přemísťování z provozovny v ČR do provozovny téhož provozovatele na území jiného členského státu EU je RL pas vyžadován.

Bylo z hlediska pasové povinnosti a nových rostlinolékařských požadavků nějaké přechodné období pro rostliny vypěstované v roce 2019 a uváděné na trh v roce 2020 a později?

Osivo a jiné rostliny určené k pěstování dovezené, přemístěné nebo vyprodukované na území EU před 14. 12. 2019, které splnily na ně se vztahující požadavky stanovené v příslušných marketingových směrniciích ohledně regulovaných nekaranténních škodlivých organismů (resp. v ČR v prováděcích vyhláškách k zákonu č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin, tedy ve vyhláškách č. 332/2006 Sb. a 129/2012 Sb., ve zněních pozdějších předpisů) mohly být uváděné na trh nebo přemísťované v EU **do 14. 12. 2020**. Rostlinolékařské pasy, vyžadované podle Velkého prováděcího nařízení (přílohy [XIII](#) a [XIV](#)) pro přemísťování osiva a jiných rostlin určených k pěstování na území EU, které využily výše uvedené přechodné období, potvrzovaly po tuto dobu pouze splnění požadavků týkajících se karanténních škodlivých organismů pro EU, karanténních škodlivých organismů pro chráněné zóny a škodlivých organismů podléhajících mimořádným opatřením EU.

Musí mít pasy osivo v době jeho přepravy z pole na čističku, kdy ještě není uvedeno na trh?

Ne.

Musí mít pasy rostliny při přepravě mezi provozovnami téhož podniku, který je vypěstoval?

Při přemísťování rostlin mezi provozovnami jednoho profesionálního provozovatele na území ČR nejsou rostlinolékařské pasy vyžadovány. Při přemísťování z provozovny v ČR do provozovny téhož provozovatele na území jiného členského státu EU jsou RL pasy vyžadovány.

Musí mít pasy rostliny určené konečným spotřebitelům/zákazníkům?

Nemusí, avšak s výjimkou prodeje prostřednictvím smluv uzavřených na dálku, včetně internetového prodeje, a s výjimkou komodit, pro něž jsou vyžadovány rostlinolékařské pasy pro chráněné zóny.

---

* **Regulovanými škodlivými organismy** jsou karanténní škodlivé organismy pro EU; škodlivé organismy, na něž se vztahují opatření přijatá podle čl. 30 odst. 1 nařízení (EU) 2016/2031 (tzn. škodlivé organismy, které podléhají mimořádným opatřením); karanténní škodlivé organismy pro chráněné zóny a regulované nekaranténní škodlivé organismy pro EU.

Jaká pravidla jsou stanovena pro vydávání rostlinolékařských pasů do tzv. chráněných zón?

Pokud je obchodní jednotka rostlin, rostlinných produktů anebo jiných předmětů, na které se vztahují opatření stanovená pro chráněnou zónu, určena k přemístění do nebo v rámci území příslušné chráněné zóny, musí být tato obchodní jednotka opatřena rostlinolékařským pasem pro příslušnou chráněnou zónu, a to včetně obchodních jednotek určených konečným uživatelům.

Co jsou chráněné zóny a jak zjistím jejich seznam, rozsah a rostliny, kterých se týkají?

Chráněná zóna je území určitého členského státu EU nebo jeho část, uznané Komisí na žádost tohoto členského státu za chráněnou zónu ve vztahu k určitému karanténnímu škodlivému organismu, který se vyskytuje na území EU, ale nevyskytuje se ve vymezeném území chráněné zóny, a který není karanténním škodlivým organismem pro EU. Seznam chráněných zón a příslušných karanténních škodlivých organismů pro tyto zóny je uveden v příloze III Velkého prováděcího nařízení. Seznam rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů, pro jejichž dovoz do určitých chráněných zón a přemístování v jejich rámci je vyžadován rostlinolékařský pas pro chráněnou zónu s označením „PZ“ (případně též „CHZ“) je uveden v příloze XIV Velkého prováděcího nařízení. Seznam rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů, k jejichž dodávání do vymezených chráněných zón a jejichž přemístování v těchto zónách jsou stanoveny zvláštní požadavky, je uveden v příloze X Velkého prováděcího nařízení.

Existuje v České republice také chráněná zóna? Pokud ano, pro jaké škodlivé organismy a co to pro mě jako oprávněného provozovatele znamená?

Ano. ČR je chráněnou zónou pro *Cryphonectria parasitica*, což je patogen působící korovou nekrózu kaštanovníku. V této chráněné zóně se povinnost dodávat obchodní jednotky s rostlinolékařským pasem pro chráněnou zónu týká rostlin kaštanovníku (*Castanea* spp.) určených k pěstování, včetně osiva, rostlin dubu (*Quercus* spp.) určených k pěstování, kromě osiva, a dále dřeva a samostatné kůry kaštanovníku. Tato povinnost se týká i přímého prodeje výše uvedených komodit konečnému uživateli.

Provozuji e-shop s rostlinami, které prodávám výhradně konečným spotřebitelům, dosud nejsem u ÚKZÚZ registrován, vztahují se na mě nová rostlinolékařská pravidla pro obchod s rostlinami? Pokud ano, co mám udělat?

Na prodej prostřednictvím smluv uzavřených na dálku (internetový prodej, zásilková služba atd.) se nevztahuje výjimka pro prodej konečnému uživateli. Komodity podléhající pasové povinnosti musejí být tedy při prodeji po internetu (přes e-shop) opatřeny rostlinolékařskými pasy. Takovýto prodejce se musí registrovat pro účely rostlinolékařské péče. Bližší informace o registraci jsou uvedeny v části 1. Registrace subjektů pro účely rostlinolékařské péče. Tito prodejci si mohou zároveň požádat o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů. Více informací je uvedeno v části 2. **Oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů.**

V případě dovozu rostlin ze třetích zemí, opatřených rostlinolékařským osvědčením, musím být takovýto provozovatel zároveň oprávněn k vydávání rostlinolékařských pasů, které se přiřkládají k následným dodávkám dovezených rostlin tuzemským odběratelům.

Další povinností provozovatelů internetových obchodů je povinnost zpřístupnit jejich zákazníkům (alespoň prostřednictvím internetu) informace o:

- zákazech dovozu určitých rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů na území EU a do určitých chráněných zón vymezených na území EU;
- zvláštních a rovnocenných požadavcích, které musí při dovozu na území EU nebo při přemístování na tomto území a při dovozu do určitých chráněných zón vymezených na území

EU a při přemísťování v těchto zónách, splňovat určité rostliny, rostlinné produkty a jiné předměty;

- vysoce rizikových rostlinách, rostlinných produktech či jiných předmětech;
- výjimkách z požadavku na rostlinolékařské osvědčení pro malá množství určitých rostlin, s výjimkou rostlin určených k pěstování, a rostlinných produktů a jiných předmětů ze třetích zemí, které jsou dováženy do EU jako součást osobního zavazadla cestujících a nejsou určeny k profesním nebo obchodním účelům.

Tyto informace je možné zpřístupnit i formou odkazu na příslušné internetové stránky ÚKZÚZ.

Jak se řeší vydávání pasů na dodávky směsí osiv?

Pasové povinnosti podléhají pouze osiva určitých druhů (uvedeny v příloze XIII Velkého prováděcího nařízení). Pokud směs obsahuje semena druhu, pro který je rostlinolékařský pas vyžadován, bude návěska pro směs osiv splňovat rovněž náležitosti rostlinolékařského pasu. Příslušný komponent směsi (dotčené osivo s pasovou povinností) musí splňovat i požadavky, na základě kterých může být rostlinolékařský pas vydán.

Kdo vydává rostlinolékařské pasy?

Rostlinolékařské pasy vydávají profesionální provozovatelé, kterým ÚKZÚZ udělil oprávnění k vydávání pasů. Ve výjimečných případech vydává rostlinolékařské pasy ÚKZÚZ, jestliže profesionální provozovatel, který není oprávněn k vydávání rostlinolékařských pasů, požádá ÚKZÚZ o vydání rostlinolékařského pasu. V těchto případech provádí šetření za účelem vydání rostlinolékařského pasu ÚKZÚZ. Vydání rostlinolékařského pasu ÚKZÚZ je zpoplatněno.

Je stanoven formát, velikost, a náležitosti dokumentu, který je rostlinolékařským pasem?

S cílem sjednotit vzhled rostlinolékařských pasů v EU jsou [prováděcím nařízením Komise \(EU\) 2017/2313](#) stanoveny formální náležitosti rostlinolékařských pasů. Toto nařízení zároveň obsahuje vzory rostlinolékařských pasů. Vyžadované předepsané údaje, které má rostlinolékařský pas obsahovat, musí být uspořádány do obdélníkového nebo čtvercového tvaru. Velikost rostlinolékařského pasu není stanovena, ale údaje na pasu musí být čitelné bez použití čtecích pomůcek a musí být orámovány nebo jinak zřetelně odděleny od ostatních textových nebo obrazových prvků, aby byly snadno viditelné a jasně odlišitelné.

Musí být na rostlinolékařském pasu kromě anglického termínu „Plant Passport“ vždy také český ekvivalent „Rostlinolékařský pas“?

Nemusí, uvedení anglického termínu „Plant Passport“ je dostačující, český název není povinný, pouze možný.

Může být u položky A na rostlinolékařském pasu uveden i český název rostliny?

Ano, pokud je na rostlinolékařském pasu uveden vědecký („latinský“) název rostliny nebo rostlinného produktu a zároveň český název, není takový pas závadný. Na pořadí názvů nezáleží.

Co je to kód vysledovatelnosti a jak jej lze stanovit?

Kód vysledovatelnosti je písmenný, číselný nebo alfanumerický kód, který má usnadnit případné vysledování příslušné obchodní jednotky, ke které je vydán rostlinolékařský pas. V případě partií rozmnožovacího materiálu rostlin, certifikovaných podle marketingových směrnic, to je ideálně číslo partie. Kódy vysledovatelnosti u ostatních komodit si stanovují sami profesionální provozovatelé oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů, může se

jednat o datum expedice, číslo pozemku nebo sektoru, na němž byly rostliny vypěstovány; u ovocných rodů a druhů, révy a chmele se dosud používalo číslo žádosti nebo oznámení o rozsahu výroby ve formátu EEFF-GGHH (6116-1703) kdy EE je číslo inspektora, FF je skupina porostů (např. jednoleté výpěstky k uvedení do oběhu), GG je rok přijetí žádosti/oznámení a HH je pořadí žádosti v rámci předmětného roku).

Jak stanovit pravidla pro vysledovatelnost v rámci pěstování rostlin v provozovně – je např. účelné rozdělit plochu velkého skleníku do oddělení, na která se pak lze odkazovat v kódu C rostlinolékařského pasu?

Pravidla na dělení provozních ploch na menší úseky pro účely vydávání rostlinolékařských pasů nejsou obecně platnými předpisy stanovena. Je zcela na pěstiteli, jaký systém vysledovatelnosti si zavede, musí být však schopen určit, kde byla daná rostlina vypěstována (provozovna, skleník, tabule atd.). To má smysl zejména u větších podniků, které mají více provozoven či skleníků.

Na rostlinolékařském pasu má být pod položkou C uveden kód vysledovatelnosti původu obchodní jednotky, která je daným pasem opatřena. Je vždy nezbytné tuto položku C vyplnit? Tato položka nemusí být podle čl. 83 odst. 2 písm. a) nařízení (EU) 2016/2031 vyplněna, pokud jsou rostliny připraveny k prodeji konečným uživatelům, tedy jsou-li již v okamžiku uvedení na trh zcela dopěstovány. Tato výjimka se však podle prováděcího nařízení Komise (EU) 2020/1770 nevztahuje na rostliny určené k pěstování, kromě semen, následujících rodů a druhů: citroník (*Citrus* spp.), kávovník (*Coffea* spp.), levandule zoubkatá (*Lavandula dentata*), lilek brambor (*Solanum tuberosum*), mandloň obecná (*Prunus dulcis*), oleandr obecný (*Nerium oleander*), olivovník evropský (*Olea europea*), vítod myrtolistý (*Polygala myrtifolia*). U těchto rostlin je na rostlinolékařském pasu vyplnění kódu vysledovatelnosti povinné i pro rostliny určené konečným uživatelům.

Kam se pas připevňuje? Lze jej např. uvádět na faktury a dodací listy?

Rostlinolékařské pasy se připojují k obchodním jednotkám rostlin, rostlinných produktů nebo jiných předmětů. Obchodní jednotkou může být např. jednotlivá rostlina, komodity přepravované v jednom obalu, balíku, kontejneru, přepravním vozíku, na jednom platu nebo na paletě, nebo to může být celá dodávka předmětných komodit. Rostlinolékařský pas může být umístěn přímo na květináči hrnkové rostliny (např. samolepka) nebo na visačce, nebo na příslušném obalu balíku či kontejneru. Přípustné je i uvádět rostlinolékařský pas na fakturu nebo dodacím listu, pokud je tak definována ucelená dodávka, a jsou předepsané prvky rostlinolékařského pasu zřetelně odděleny od ostatních údajů, a pokud lze rostliny, které tento doklad zahrnuje, spolehlivě identifikovat.

Je potřebné připevňovat rostlinolékařské pasy na obaly/kontejnery s jednotlivými rostlinami?

Obecně platí, že vydaný rostlinolékařský pas má definovat obchodní jednotku = dodávku rostlinných komodit, k níž je připojen. Připojení pasů k co nejmenší obchodní jednotce (tedy k jednotlivým rostlinám) lze doporučit v případě, že se očekává pře prodej uvedených rostlin přes více obchodníků. Je-li rostlinolékařský pas připojen k jednotlivým rostlinám, mohou být tyto rostliny za určitých podmínek prodány dalšímu obchodníkovi s původním rostlinolékařským pasem. Toto je možné při následném přeprodávání rostlin, a to i v případě dělení zásilky. Základní podmínkou však je, že u příslušné komodity lze potvrdit požadované garance zdravotního stavu a charakteristiky dotčené komodity se nezměnily. Z tohoto pohledu zjednodušuje připojování rostlinolékařských pasů k nejmenším obchodním jednotkám (jednotlivým rostlinám) další obchodování s těmito rostlinami v obchodním řetězci.

Odběratelé mohou tento způsob připojování rostlinolékařských pasů z uvedeného důvodu preferovat.

Lze uvádět na trh dodávku rostlin opatřenou více než jedním rostlinolékařským pasem?

Ano, samostatným rostlinolékařským pasem může být opatřena každá rostlina v rámci jedné dodávky (např. hrnkové rostliny), což je výhodou při dalším obchodování s těmito rostlinami.

Mohu uvádět na trh dodávku obchodní jednotky s vydaným rostlinolékařským pasem, pokud komodity v obchodní jednotce nepodléhají pasové povinnosti?

Přikládání rostlinolékařského pasu ke komoditám, u kterých to fyto-sanitární předpisy EU nevyžadují, není výslovně zakázáno, ale je vždy nutno dodržet všechny obecné podmínky pro vystavení rostlinolékařských pasů:

- a) pas smí být vydán jen oprávněným provozovatelem;
- b) pas smí být vydán jen pro komodity u nichž proběhlo šetření pro účely vydávání rostlinolékařských pasů;
- c) pas smí být vydán jen pro komodity, které splňují zásadní požadavky na rostlinolékařský pas uvedené v článku 85 nařízení (EU) 2016/2031 (což je ověřováno výše uvedeným šetřením), zejména musí být prosté karanténních škodlivých organismů pro EU a škodlivých organismů podléhajících mimořádným opatřením EU.

Lze pas kombinovat s úřední návěškou UKZÚZ? V jakých případech?

Rostlinolékařský pas musí být součástí úřední certifikační návěšky. Vzor rostlinolékařského pasu kombinovaného s úřední návěškou je uveden v [prováděcím nařízení Komise \(EU\) 2017/2313](#).

Jakým způsobem se vedou záznamy sloužící k zajištění výsledovatelnosti rostlin, rostlinných produktů či jiných předmětů, podléhajících fyto-sanitární regulaci?

Profesionální provozovatelé, kteří dodávají nebo přijímají rostliny, rostlinné produkty či jiné předměty podléhající fyto-sanitární regulaci, musí mít zavedeny systémy nebo postupy výsledovatelnosti.

Profesionální provozovatelé jsou povinni:

- a) vést záznamy umožňující u každé dodané obchodní jednotky rostliny, rostlinného produktu či jiného předmětu identifikovat profesionální provozovatele, kteří je dodali;
- b) vést záznamy umožňující u každé expedované obchodní jednotky rostliny, rostlinného produktu či jiného předmětu identifikovat profesionální provozovatele, kterým byly dodány. Tato povinnost se netýká profesionálních provozovatelů, kteří se zabývají výhradně přepravou daných komodit nebo přepravou předmětů všeho druhu za použití dřevěného obalového materiálu.

Pokud oprávněný provozovatel vydá RL pas, nebo pokud ÚKZÚZ vydá registrovanému provozovateli RL pas, zaznamenají tyto provozovatelé o uvedeném RL pasu tyto informace:

- a) u dodaných komodit profesionálního provozovatele, který dotčenou obchodní jednotku dodal;
- b) profesionálního provozovatele, jemuž byla dotčená obchodní jednotky dodána;
- c) relevantní informace týkající se rostlinolékařského pasu, kterými jsou:
  - botanický název (názvy) dotčeného druhu (druhů) nebo taxonu (taxonů) rostlin(y), jedná-li se o rostliny a rostlinné produkty, nebo případně název dotčeného předmětu a případně i název odrůdy,
  - datum vydání RL pasu,

- velikost obchodní jednotky (např. počet kusů jednotlivých druhů rostlin v obchodní jednotce).

Výše uvedené záznamy **uchovávají profesionální provozovatelé po dobu alespoň tří let** ode dne, kdy jim byly dotčené rostliny, rostlinné produkty či jiné předměty dodány, nebo kdy je dodali jiným profesionálním provozovatelům. Způsob uchování těchto záznamů není předepsán, záznamy mohou být jak analogové, např. v sešitu, tak digitální – v PC, nejlépe však ve formě přijatých nebo vydaných faktur nebo dodacích listů. Profesionální provozovatelé jsou povinni na vyžádání sdělit ÚKZÚZ informace o výše uvedených záznamech.

V jakých případech lze již vydaný (cizí, vlastní) pas nahradit jiným pasem?

K nahrazování rostlinolékařského pasu novým rostlinolékařským pasem dochází nejčastěji v případě dělení obchodní jednotky, pro kterou byl původní rostlinolékařský pas vydán. K nahrazení rostlinolékařského pasu lze přistoupit, pokud u příslušné komodity lze potvrdit požadované garance zdravotního stavu, charakteristiky dotčené komodity se nezměnily a jsou dodrženy požadavky na vysledovatelnost nových obchodních jednotek.

Pokud původní pas na rostlině nahrazují novým pasem, který vydám jako oprávněný provozovatel, co na takto nově vydaných pasech v takovém případě musí být?

Nový rostlinolékařský pas musí odpovídat požadavkům stanoveným v [prováděcím nařízení Komise \(EU\) 2017/2313](#). U rostlinolékařského pasu určeného pro přemístování do chráněné zóny a v rámci této zóny se u písmena „D“ uvádí registrační číslo profesionálního provozovatele, který vydal původní rostlinolékařský pas nebo pro nějž původní rostlinolékařský pas vydal příslušný úřední orgán.

Je nutno vydat vlastní (nové) pasy i pro nakoupené a následně prodávané rostliny v případech, že jednotlivé rostliny v původní dodávce již jsou individuálně opatřeny pasy původního dodavatele?

Pokud jsou takto nakoupené rostliny v původních obalech s připojenými pasy dopěstovány, ale nepřesazují se, nebo se jen přeprodávají, tak lze využít původní pasy. Základní podmínkou však je, že u příslušné komodity lze potvrdit požadované garance zdravotního stavu a charakteristiky dotčené komodity se nezměnily. Dále viz otázka: Jak dlouho musí být rostlina dodaná z území mimo ČR na území ČR pěstována, aby mohla být považována za původem v ČR (a kód D o původu rostlin na pasu nemusel být vyplněn)?

Mají se evidovat také rostliny, které nakoupím s připojeným rostlinolékařským pasem? Jakým způsobem a jak dlouho?

Ano, viz otázka: Jakým způsobem se vedou záznamy sloužící k zajištění vysledovatelnosti rostlin, rostlinných produktů či jiných předmětů, podléhajících fytosanitární regulaci?

Může být rostlina označena fyzicky pasem odbytového družstva jako oprávněného provozovatele, který sdružuje více pěstitelů, už u těchto pěstitelů - dodavatelů? Jaký kód dohledatelnosti by pak měl být na takových pasech uveden?

Ano, za předpokladu, že pěstitel i odbytové družstvo s tímto řešením souhlasí. Odbytové družstvo pak může evidovat rostlinolékařské pasy vydané pěstitelem a uvedené na dodacím listu/faktuře, rostliny půjdou dále s pasem odbytového družstva na jednotlivých rostlinách (potisk na obalu /květináči/ samolepka/ zápich atd.).

Za jakých podmínek je nutno vyplňovat kód D na rostlinolékařském pasu?

Údaj pod písmenem D by měl být uváděn pouze v případě, že obchodní jednotka má původ buď v jiném členském státu EU, nebo ve třetí zemi. Např.: Pokud podnik pěstuje rostliny ze sadby dodané z NL, tak na dodávky k expedovaným rostlinám připojí svůj rostlinolékařský pas a pod položkou D uvede NL. Jedná-li se o rostliny českého původu, které jsou určeny k prodeji v ČR, není třeba údaj pod položkou D vůbec vyplňovat. Rostliny českého původu určené k prodeji v jiném členském státu EU, musejí mít položku D rostlinolékařského pasu vyplněnou vždy.

Jak dlouho musí být rostlina dodaná z území mimo ČR na území ČR pěstována, aby mohl být uveden její původ v ČR (popř. kód D o původu rostlin na pasu nemusel být vyplněn)?

Níže je uvedena tabulka s doporučenou dobou pěstování rostlin v ČR, po jejímž uplynutí lze (ale není nezbytné) považovat dotčené rostliny již za rostliny původem z ČR. Takovéto rostliny je možné opatřit rostlinolékařskými pasy s uvedením „CZ“ v položce D nebo bez vyplnění položky D.

Vegetativně množený rozmnožovací materiál	4 týdny
Vytrvalé bylinné druhy	4 týdny
Dřeviny	úplné vegetační období
Rostliny rodů <i>Citrus</i> , <i>Fortunella</i> a <i>Poncirus</i>	2 měsíce
Bonsaje	2 měsíce
Hrnkované rostliny	4 týdny

5. Kontroly plnění povinností provozovatelů oprávněných k vydávání rostlinolékařských pasů

Provádí ÚKZÚZ nějaké kontroly v registrovaných podnicích, které pěstují anebo uvádějí na trh rostliny, které musejí být opatřeny rostlinolékařským pasem?

Ano, ÚKZÚZ provádí pravidelné kontroly u registrovaných profesionálních provozovatelů. Provozovatelé oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů (tzv. oprávnění provozovatelé) jsou kontrolováni ze strany ÚKZÚZ nejméně jednou ročně. Oprávnění provozovatelé, kteří mají schválený plán řízení rizik škodlivých organismů, mohou být kontrolováni méně často.

Jak často a co se přesně kontroluje?

Kontroly jsou prováděny nejméně jednou ročně, při zvýšeném riziku častěji. V případech, kdy má profesionální provozovatel zpracovaný plán řízení rizik škodlivých organismů schválený ÚKZÚZ, může být frekvence kontrol snížena.

Předmětem kontroly je plnění povinností oprávněných provozovatelů:

- způsob provádění šetření pro účely vydávání rostlinolékařských pasů,
- záznamy o provedených šetřeních (možnost kontroly záznamů až 3 roky zpětně),
- evidence vydaných rostlinolékařských pasů (možnost kontroly záznamů až 3 roky zpětně),
- soulad vydávaných rostlinolékařských pasů s rozsahem oprávnění (skupiny komodit uvedené v Jednotném registru osob),

- formát a náležitosti vydávaných rostlinolékařských pasů,
- záznamy zajišťující vysledovatelnost (možnost kontroly záznamů až 3 roky zpětně),
- evidence nahrazených anebo zneplatněných rostlinolékařských pasů, pokud provozovatel tuto činnost provádí,
- záznamy o stanovení a sledování kritických bodů produkčního procesu a bodů týkajících se přemísťování rostlin,
- plnění plánu řízení fyto-sanitárních rizik (pokud ho má kontrolovaný subjekt zaveden),
- účinný plán, dle kterého se postupuje v případě podezření na výskyt nebo zjištění výskytu regulovaných škodlivých organismů*,
- přístup k vybavení a zařízení nezbytnému k provádění šetření,
- určení kontaktní osoby pro komunikaci s ÚKZÚZ,

záznamy o proškolení pracovníků zapojených do provádění šetření pro vydávání rostlinolékařských pasů.

Musí oprávněný provozovatel zpracovat tzv. plán řízení rizik škodlivých organismů a co má obsahovat?

Zpracování plánu řízení rizik škodlivých organismů není povinné. Záleží na rozhodnutí oprávněného provozovatele, zda tento plán zpracuje a předloží ÚKZÚZ ke schválení. Uplatňování tohoto plánu má přispět k posílení preventivních opatření proti zavlečení a rozšiřování škodlivých organismů stanovených fyto-sanitárními předpisy EU a ke včasnému řešení fyto-sanitárních problémů. Pokud provozovatel takový plán používá, může být ze strany ÚKZÚZ kontrolován ohledně plnění povinností provozovatele oprávněného k vydávání rostlinolékařských pasů méně často, než je článkem 92 nařízení (EU) 2016/2031 stanovená základní frekvence kontrol nejméně jednou ročně u oprávněných provozovatelů bez tohoto plánu.

Plán řízení rizik má obsahovat:

- a) informace o registraci oprávněného provozovatele (název, adresa a kontaktní údaje provozovatele; způsoby nakládání s dotčenými komoditami, např. dovoz, přemísťování v EU; druh činnosti - tzn. vydávání rostlinolékařských pasů; adresa provozoven a případně polohy pozemků, kterých se činnost týká; skupiny komodit uvedené v Registru a případně povahu jiných předmětů, kterých se činnost týká);
- b) informace týkající se vysledovatelnosti rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů, tzn. způsob provádění záznamů o dodaných a expedovaných rostlinách, rostlinných produktech a jiných předmětech a o vydaných rostlinolékařských pasech;
- c) popis výrobních postupů oprávněného provozovatele a jeho činnosti, pokud jde o přemísťování a prodej rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů;
- d) stanovení a analýzu kritických bodů výrobních postupů a postupů při přemísťování dotčených komodit a opatření přijatých oprávněným provozovatelem ke zmírnění těchto rizik z hlediska možnosti zavlečení škodlivých organismů souvisejících s uvedenými kritickými body;
- e) zavedené postupy a kroky pro případ podezření na výskyt nebo zjištění výskytu karanténních škodlivých organismů, záznamy o těchto podezřeních nebo zjištěních a záznamy o učiněných krocích;
- f) úkoly a povinnosti pracovníků, kteří jsou zapojeni do:

---

* **Regulovanými škodlivými organismy** jsou karanténní škodlivé organismy pro EU; škodlivé organismy, na něž se vztahují opatření přijatá podle čl. 30 odst. 1 nařízení (EU) 2016/2031 (tzn. škodlivé organismy, které podléhají mimořádným opatřením); karanténní škodlivé organismy pro chráněné zóny a regulované nekaranténní škodlivé organismy pro EU.

- podávání hlášení o podezření nebo zjištění výskytu karanténního škodlivého organismu pro EU a škodlivého organismu, na něž se vztahují mimořádná rostlinolékařská opatření (informace o těchto škodlivých organismech poskytuje ÚKZÚZ na svých internetových stránkách), na rostlinách, rostlinných produktech či jiných předmětech, které jsou pod kontrolou oprávněného provozovatele,
  - šetření pro účely vydávání rostlinolékařských pasů,
  - vydávání rostlinolékařských pasů a připojování rostlinolékařských pasů;
- g) školení poskytovaná výše uvedeným pracovníkům.